Redactiunea, Administratiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Berndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețul insertiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și invoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ¢i
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administratiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 269. Brașovŭ, Mercurĭ, Joi 8 (20) Decemvrie 1888.

Brașovŭ, 7 Decemvrie v.

Agitatorii ungurĭ, oficioșĭ și neoficioșĭ, dau năvală asupra tuturorŭ instituțiunilorŭ nóstre românescĭ, din ¢i în ¢i cu mai mare cutezanță, cu mai mare furiă și turbare.

Incuragiațĭ de guvern deoparte, de neacțiunea nóstră de altă parte, atacă și lovescŭ când în școlele și învĕțătorii noștri, când în biserica și în clerulŭ nostru, când în alte instituțiunĭ culturale și fundațiunĭ ale Românilerŭ,

Au uneltitŭ în contra averilorŭ grănițărescĭ din Bistrița-Năsĕudŭ guvernulŭ cu uneltele luĭ oficióse și neoficióse, și au isbutitŭ, în contra legii și a dreptății, în contra préinaltelorŭ dispositiunĭ în actele fundaționale, sĕ'șĭ înrădăcineze ingerința în administrarea averilorŭ grănițărescĭ, încâtŭ a¢ĭ nu mai cunoscĭ, décă administrația e românéscă orĭ ungurésca.

Succesulŭ dobênditŭ în acéstă parte a grănițerilorŭ românĭ a încurajatŭ pe guvernŭ și pe uneltele lui, făcêndu'ĭ sĕ'ncépă pregătirile pentru a da năvală asupra averilorŭ grănițărescĭ din Carașŭ-Severinŭ.

Mai alesŭ de câteva lunĭ de ¢ile încóce se uneltesce nencetatŭ, când în ascunsŭ când pe față, în contra acestorŭ fondurĭ, asupra cărora agitatorii ungurĭ pândescŭ cu o lăcomiă diavoléscă, ca sĕ'șĭ împlânte și acolo ingerința lorŭ și cu timpulŭ sĕ pună mâna pe ele.

Neputându-li-se imputa bărbaților, carĭ administréză acele fondurĭ, nicĭ cea mai mică necorectitate, agenții guvernului și dușmanii neamului românescŭ îșĭ iau refugiulŭ la apucăturĭ meschine, la volniciă și arbitriu, pentru ca sĕ smulgă din mânile Românilorŭ administrarea propriei lorŭ averĭ, rĕsplata șiróelorŭ de sânge vĕrsate de grănicerĭ pentru apĕrarea patriei.

Nu le convine șoviniștilorŭ și guvernului ungurescŭ, că grănicerii întreținŭ din veniturile acelorŭ fondurĭ școle românescĭ; nu le convine, că grănicerii cu banii lorŭ propagă cultura românéscă între poporulŭ românŭ, pentru că acésta nu o iartă „idea de statŭ maghiarŭ,“ nu intră în cadrulŭ planului de maghiarisare.

Acelașĭ fișpanŭ, cu care o parte din Românii din Caransebeșŭ au găsitŭ cu cale sĕ stea împreună la masa cu bucate, după procesulŭ generalului Deda, când acesta a fostŭ realesŭ președinte alŭ comunității de avere, acelașĭ fișpanŭ, ¢icemŭ, uneltesce a¢ĭ cu toțĭ agitatorii ungurĭ în contra averilorŭ grănițărescĭ și în adunarea comitatensă estraordinară, ce s'a ținut la 29 Noemvre n. în Lugoșŭ, șĭ-a datŭ arama pe față dovedindu-se ca celŭ mai mare dușmanŭ alŭ comunității de avere a grănițerilorŭ.

In contra statutului de administrare a fondurilorŭ grănițărescĭ, aprobatŭ de guvernulŭ ungurescŭ, fișpanulŭ Jakabffy a găsitŭ cu cale sĕ aducă în desbaterea adunării comitatense cestiunĭ privitóre la comunitatea de avere grănițărescă, care pe elŭ, ca comisarŭ alŭ guvernului, nu-lŭ privéu, căcĭ statutul îĭ dă dreptulŭ de controlŭ numai la aprobarea bugetului, la revisuirea socotelelorŭ anuale, la înstreinarea averii și la fixarea salarielorŭ funcționarilorŭ comunității. Ce privesce înstreinarea averii, controlulŭ fișpanului are sĕ se mărginéscă numai a constata, că averea înstreinată e asigurată.

Dér se vede, că fișpanulŭ caută nodurĭ în papură și pete 'n sóre, pentru că administrațiunea fiindŭ corectă, nu i-se dă doritulŭ prilegiu d'a pune mâna pe administrarea averii și a-șĭ câștiga laurĭ „patriotici“.

Ne reservămŭ a aduce amĕnunte în numĕrulŭ viitorŭ despre cele petrecute în acea faimósă adunare comitatensă și despre modulŭ cum uneltescŭ agitatorii ungurĭ prin foile oficióse în contra averilorŭ grănițărescĭ.

Defrandarea din ministerulŭ de comerțŭ.

O telegramă dela 13 Decemvre, ce nĭ-o trimisese biroulŭ de corespondență din Pesta, ne împărtășea, că unŭ înaltŭ funcționarŭ din ministerulŭ ungurescŭ ducêndu-se la oficiulŭ vamalŭ ca sĕ plătéscă din partea acelui ministerŭ 42,000 fl., s'a pomenitŭ, când era sĕ plătéscă, că banii i-au dispărutŭ din buzunarulŭ paltonului. S'a pornitŭ repede cercetare și resultatulŭ ei a fostŭ, precum nĭ-a comunicatŭ o altă telegramă la 17 Decemvre, că acelŭ înaltŭ funcționarŭ e directorulŭ cancelariei presidiale din acelŭ ministerŭ, anume Ión Kokan și că banii, după propria lui mărturisire, i-a defraudatŭ.

Incă îndată la începutulŭ cercetării, poliția a primitŭ informațiunĭ și date sigure, care pentru Kokan erau fórte agravante. Considerândŭ însĕ posițiunea lui socială și împrejurarea, că Kokan era descrisŭ de superiorii și colegii sĕi din ministerŭ ca unŭ omŭ fórte cinstitŭ, care se bucură de cea mai mare încredere, concepistulŭ polițienescŭ însărcinatŭ cu adunarea datelorŭ a trebuitŭ sĕ procédă cu cea mai mare precauțiune. Se înțelege, că s'au făcutŭ cercetărĭ și în direcțiunea, că óre nu cumva e la mijlocŭ unŭ furtŭ, nicĭ atuncĭ că în timpulŭ recentŭ s'au întêmplatŭ în adevĕrŭ în edificiulŭ oficiuluĭ vamalŭ două pungășii mai micĭ. In 15 Decemvre însĕ poliția ajunse în posesiunea unorŭ dove¢ĭ sdrobitóre cu privire la vinovăția lui Kokan. Acesta fù invitatŭ séra la direcțiunea poliției și fù supusŭ unui interogatoriu amĕrunțitŭ. Interogatoriulŭ se desfășură atâtŭ de agravantŭ pentru Kokan, încâtŭ pe la 11 óre nóptea fù arestatŭ. In urmă mărturisi, că banii i-a defraudatŭ.

Departe a ajunsŭ lucrulŭ cu defraudările, a cărorŭ seriă e nesfêrșită. Regimulŭ d-lui Tisza, care n'are timpŭ sĕ introducă o controlă severă și peste totŭ sĕ caute a avé o administrațiune cinstită, fiindŭ pré multŭ ocupatŭ cu maghiarisarea, se póte felicita de ródele ce le culege.

SCIRILE ĐILEI.

Rĕposatulŭ canonicŭ din Blașŭ *Ioan F. Negruțŭ* a lăsatŭ o *fundațiune de 4000* fl. pentru ajutorarea cu stipendii a studenților românĭ.

***

Delegațiunea congresuală, alésă de congresulŭ naționalŭ-bisericescŭ din anulŭ curentŭ pentru pertractarea și resolvirea agendelorŭ, ce mai suntŭ încă pendente în causa despărțirei ierarchice de către Sêrbĭ, *este conchemată* prin Escelența Sa, părintele archiepiscopŭ și metropolitŭ *Miron Romanul,* în Aradŭ pe ¢iua de 7 (19) Decemvre a. c. pentru a începe lucrările avisate prin congresŭ la competința sa. Astfelŭ se speră, că în curêndŭ se vorŭ resolvi cestiunile pendente, și se vorŭ puté întreprinde pașii necesarĭ pentru despărțirea ierarchică a Românilorŭ din comunele mixte.

***

Cu privire la *porto personalŭ* ce e a se introduce pe căile ferate, „Egyetértés“ anunță, că în loculŭ tarifului de a¢ĭ se vorŭ introduce prețurĭ unitare, așa că pentru tóte liniile căilorŭ ferate ale statului către două zone de liniĭ vorŭ esista numai două prețurĭ de călĕtoriă: unulŭ pentru o anumită depărtare mai mică, altulŭ dela unŭ capĕtŭ alŭ distanței până la celalaltŭ. Așa d. e. distanța din Brașovŭ și din Semlinŭ până la Budapesta ar fi o zonă cu unŭ prețŭ de călĕtoriă și celŭ care ar călĕtori dela Brașovŭ la Budapesta ar plăti numai atâta ca și cum ar merge până la Clușiu orĭ la Oradea mare. Acestŭ prețŭ ar fi după planulŭ de reformă fórte micŭ, celŭ multŭ 2—3 fl. Pe zonele mai micĭ ar fi prețulŭ numai 1 fl. de persónă. Acestŭ esemplu e pentru classa a doua; pentru classa a treia prețulŭ e și mai micŭ. La

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

Acusatorulŭ publicŭ.

„Ce rĕspun¢ĭ la acestea?“ întrebă sf. Petru.

„Tóte acestea, ce acum au¢ișĭ, nu suntŭ altceva, decâtŭ o țĕsĕtură de calumnii oribile și invențiunĭ urîte născocite de spiritulŭ celŭ rĕu spre perderea mea. Eu sĕ fi fostŭ unŭ invidiosŭ, crudelŭ și unŭ fățarnicŭ, unŭ tâlharŭ, unŭ ucigașŭ și unŭ călcătorŭ alŭ dreptății dumne¢eescĭ și omenescĭ! Totŭ ce eu, în decursulŭ vieții mele, am ¢isŭ, am făcutŭ, protestéză contra acestorŭ incuse false. Am pututŭ sĕ pĕcătuescŭ prin excesulŭ de zelŭ, sĕ pedepsescŭ mai aspru decâtŭ ar fi trebuit sĕ facŭ aceea, am sedusŭ póte justiția pentru-că m'am lăsatŭ a fi răpitŭ peste sfera mea; dér intențiunile mele au fost curate, și eu nu suntŭ acelŭ făcĕtorŭ de rele precum suntŭ descrisŭ. Norocire că omulŭ nu se póte îndoi între afirmațiunile unui om onestŭ și între acelea ale spiritului mincinosŭ.“

„In starea ta ca acusatŭ, față cu cele opuse, nu mare valóre are afirmațiunea ta,“ ¢ise sf. Petru. „Altmintrelea ar sta lucrulŭ, décă toțĭ acei judecațĭ prin tine țĭ-ar veni ca martorĭ mântuitorĭ, aceea fără îndoélă ar fi ponderosŭ. Dér tu nu voiescĭ mărturia lorŭ, precum nicĭ ei nu vorŭ voi a mărturisi în favorulŭ tĕu.“

„In loculŭ lorŭ, iubite sf. Petre, îțĭ va puté spune îngerulŭ meu apĕrătorŭ, că eu nu m'am făcutŭ părtașŭ nicĭ decâtŭ acelorŭ intențiunĭ culpabile, pe carĭ mi-le încarcă diavolulŭ, deși eu inspirațiunile aceluia nu în tóte lucrurile le-am urmatŭ.“

„De bună sémă nu“, ¢ise îngerulŭ celŭ bunŭ.

„Dér tu nu negĭ, spirite alŭ adevĕrului“, rĕspunse Sfântulŭ, „că elŭ, în deprinderea înaltei sale chiămărĭ după datina sa nu s'ar fi abătutŭ dela calea ce ar fi trebuitŭ sĕ urmeze. Insușĭ elŭ a mai recunoscutŭ acésta.“

„Aceea nu potŭ nega“, rĕspunse îngerulŭ.

„Prin urmare“, continuă Sf. Petru, „s'a făcutŭ cupabilŭ de ceea ce-lŭ acusă diavolulŭ, elŭ a lucratŭ contra misiunei sale; oficiulŭ lui a fostŭ a stabili delictele și crimele, a cărorŭ pedepsire o cere binele comunŭ și nu a străforma în probe presumțiunile, una séu alta aparință din afară, fiă orĭ cum, numai sĕ pótă face unŭ vinovatŭ dintr'unŭ acusatŭ; în locŭ de a chiarifica justiția, o-a sedusŭ, orĭ nisuia a-o duce acolo, încâtŭ ea însășĭ comitea rĕulŭ, pe care elŭ fù chematŭ a-lŭ urmări în numele aceleia, cum suntŭ atacurile nedrepte asupra averei, onórei și vieții ómenilorŭ“.

„Décă elŭ a făcutŭ aceea“, rĕspunse îngerulŭ, „nu s'a întêmplatŭ în acelŭ înțelesŭ, care i-se impută. Elŭ n'a lucratŭ nicĭ din invidiă, nicĭ din crudelitate, nicĭ din ură contra lui Dumne¢eu și a ómenilorŭ. Elŭ nu șĭ-a pusŭ nicĭ o mască a ipocrisiei spre a comite rĕulŭ sub masca binelui“.

„Ce déră l'a făcutŭ sĕ nu'șĭ recunóscă sfânta sa chiămare până la așa mĕsură?“ întrebă Sf. Petru, „pentru că elŭ a avutŭ sĕ împlinéscă o chiămare sfântă“.

„Durere“, ¢ise îngerulŭ, „nu altceva, decâtŭ vanitatea profesiunei falsŭ înțelése, o datină deplorabilă, carea între domnii dela judecătoriă a devenitŭ cotidiană, aceea, de a obține înainte de tóte resultate de oratoriă; pentru-că, deórece egoismulŭ, reputațiunea, promoțiunea staŭ în risicŭ, și în lupta de cuvinte mai puținŭ voescŭ sĕ fiă învinșĭ în interesulŭ lucrului bunŭ, decâtŭ în alŭ lorŭ propriu, de aceea se amestecă în pertractărĭ pasiunea personală, care numai de adevĕrŭ și dreptate ar trebui sĕ fiă însuflată, și prin acésta omulŭ ajunge la rătăcirĭ regretabile, — opintirile ce se facŭ de o parte, spre a dovedi nevinovăția, provócă opintirĭ contrare spre a stabili culpabilitatea. Și de o parte și de alta se comite greșélă.“

„Tocmai acésta e“, ¢ise Sf. Petru, „precum am demonstratŭ deja, multŭ mai rĕu când greșesce acusațiunea, decâtŭ când greșesce apĕrarea. Câtŭ de mulțĭ nevinovațĭ au fost póte pe astă cale, pentru unŭ egoismŭ miserabilŭ, pentru unŭ renume nesănĕtosŭ, pentru unŭ interesŭ amăritŭ, prin vina acestui bărbatŭ lovițĭ cu o condamnare nedréptă?

bagage nu va mai fi greutate scutită de plată, dér se va plăti pentru fiecare bucată de bagagiu o sumă unitară, de 50 cr. Acestŭ sistemŭ e adoptatŭ după sistemulŭ de porto la scrisorĭ. Ministru ungurescŭ de comunicațiune e hotărîtŭ sĕ întroducă acéstă reformă.

***

La §-lŭ 69 alŭ proiectului de lege pentru rĕscumpărarea regalielorŭ de cârciumăritŭ, deputatulŭ alesŭ în cerculŭ Lugoșului Béla de Szende propunêndŭ modificarea acestui § în acelŭ înțelesŭ, ca *comunelorŭ grănițĕrescĭ din fostulŭ confiniu militarŭ bănățenŭ* sĕ se lase și mai departe jumĕtate din *veniturile acestorŭ regale*. Ministrulŭ-președinte a rĕspunsŭ următórele: „Ce se atinge de modificațiunea propusă de deputatulŭ Szende, eu o primescŭ, pentru că comunelorŭ grănițĕrescĭ a fostŭ asigurată jumĕtatea veniturilorŭ din aceste regalii. Facemŭ dreptatea deplină, când asigurămŭ erariului dreptulŭ de proprietate alŭ acestorŭ regalii de o parte, de altă parte décă dispunemŭ, ca statulŭ sĕ fie îndatoratŭ a da și pe viitorŭ comunelorŭ jumĕtate din interesele anuale ale capitalului din rĕscumpĕrare.“ Va sĕ dică erariulŭ privindu-se pe sine de proprietarŭ alŭ regalielorŭ din cestiune va lua în posesiune capitalulŭ de rĕscumpărare éră comunelorŭ va da jumĕtate din interesele anuale obveninde după acelŭ capitalŭ.

***

D-lŭ advocatŭ *Manŭ* din *Deșiu* a dăruitŭ câte 50 de exemplare din opurile lui Simeonŭ Bărnuțŭ: 1) Pedagogia. 2) Psichologia empirică și Logică. 3) Dreptulŭ naturalŭ publicŭ, care opurĭ s'au distribuitŭ gratuitŭ elevilorŭ dela institutulŭ pedagogicŭ și teologicŭ precum și bibliotecei institutului, a acercului de lectură din Caransebeșŭ și ai Reuniunei învĕțătorilorŭ românĭ gr. or. din diecesa Caransebeșului.

***

In loculŭ rĕposatului Iacobŭ Bologa, s'a alesŭ membru în *comitetulŭ municipalŭ* de către alŭ doilea cercŭ electoralŭ alŭ *Sibiiului* prefesorulŭ seminarialŭ *Dr. Iónŭ Crișianŭ.*

***

Candidatŭ de deputatŭ la dieta unguréscă în cerculŭ electoralŭ alŭ *Cisnădiei*, representat până acum de Steinacker, este br. *Eugenŭ Salmen.*

***

S'au uprobatŭ de ministerulŭ ungurescŭ de interne *statutele* reuniunei private, formată din comunele comitatului Brașovŭ: Codlea, Hĕlhii, Ghimbavŭ, Cârstianŭ și Rĕșnovŭ, în scopŭ d'a înființa stațiunĭ de prăsilă de mânzĭ și viței de taurŭ.

***

Comitetulŭ *Reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ și provincie* va arangia în séra de 9 (21) Februarŭ 1889 unŭ balŭ în favorulŭ fondului reuniunei în sala hotelului dela „Crucea albă.“ In aceeașĭ di la 10 óre înainte de amédŭ se va ține și adunarea generală ordinară a reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ și provincie. Interesulŭ ce l'a arătatŭ până acum publiculŭ românŭ din Aradŭ și provincie față de acéstă reuniune, care șĭ-a înscrisŭ pe stindardulŭ ei cultura femeiei române prin ridicarea și susținerea unei scóle de fete în Aradŭ, face sĕ se spere, că atâtŭ adunarea generală, câtŭ și balulŭ va fi bine cercetatŭ.

***

Rĕspopŭ Bucurŭ din Reșinarĭ a fostŭ condamnatŭ la două lunĭ închisóre pentru lovirĭ date preotului Ionŭ Platoșŭ. Curia a întăritŭ sentința.

***

Episcopulŭ ungurescŭ Domokos Szasz, celŭ care a inspectatŭ școlele și bisericile ungurescĭ din România, a dăruitŭ Kulturegyletului 200 fl.

Mircea V. Stănescu.

— O schiță de caracterŭ. —

„....O legitimă durere, unŭ adêncŭ sentimentŭ ce mĕ impresóră, îmĭ impune datoria, de a da cursŭ liberŭ acestorŭ simțirĭ. Cetitorule, nu vei găsi aci decâtŭ esactitatea faptelorŭ și adevĕrulŭ impresiunilorŭ, carĭ vecĭnicŭ neșterse vorŭ rĕmâné în sufletul meu“.— Doctorul *Cabanis* „Despre bóla și mórtea lui *Mirabeau.*

Intre cetitorĭ se vorŭ găsi de aceia, carĭ vorŭ dice, că prea multă importanță se dă acestui omŭ, ca sĕ se vorbéscă și după sĕptĕmânĭ despre dênsulŭ în publicŭ, acum când lumea și peste evenimente mai marĭ trece în câteva dile la ordine. Nu pentru astfelŭ de ómenĭ am scrisŭ acéstă schiță. Pentru mine și pentru o mulțime de prietinĭ și cunoscuțĭ ai lui Stănescu, elŭ mai multŭ a valoratŭ, decâtŭ acelea somitățĭ diplomatice și acei potentațĭ, carĭ avêndŭ în mână sórtea țĕrilorŭ pentru vanitatea lorŭ personală, storcŭ mereu sacrificiele poporelorŭ, fără a le da în schimbŭ dreptulŭ d'a trăi mulțumițĭ. — Pentru noi, cele 3 milióne de Românĭ, carĭ trăimŭ în acéstă patrie, mórtea lui Stănescu este o perdere ireparabilă! Venerabilulŭ bărbatŭ G. Barițŭ a disŭ odată că nimenea nu este atâtŭ de indispensabilŭ, ca sĕ nu pótă fi înlocuitŭ cu altulŭ. O maximă asta, carea trece în tótă lumea de adevĕrŭ. Ei bine, spunețĭ asta unui omŭ sĕracŭ, care șĭ-a pierdutŭ pe unulŭ din puținii feciorĭ harnicĭ ce-i avea; spuneți-o și sĕ vedețĭ décă s'a simțitŭ mângâiatŭ! — Unŭ asemenea omŭ sĕracŭ suntemŭ noi Românii, suntemŭ nespusŭ de sĕracĭ în caractere; nu caractere private, oneste, înțelegŭ, ci caractere marĭ, bărbațĭ cu curajŭ civicŭ neclintitŭ. Astfelŭ de caracterŭ a fostŭ Mircea V. Stănescu, și astădĭ celŭ puținŭ, — la loculŭ sĕu nu aflămŭ pe altulŭ.

Incă ca studentŭ în gimnasiulŭ din Aradŭ — loculŭ nascerei sale, — se distingea între conscolarii sĕi prin trăsurĭ de caracterŭ extraordinare. Décă cineva îi era simpaticŭ, îlŭ iubea ca pe unŭ frate și făcea totulŭ pentru dênsulŭ; dér pe care nu'lŭ putea suferi, îlŭ vexa fără crutare, décă nu se arăta blândŭ și nu asculta de dênsulŭ. Acéstă caracteristică fundamentală a firei sale șĭ-a păstrat'o până târdiu în etatea bărbătească, din care causă lumea îlŭ credea excentricŭ și exaltatŭ. Unŭ talentŭ deosebitŭ pentru învĕțătură însoțitŭ de o diligință de ferŭ: două însușirĭ, carĭ rar se găsescŭ într'unŭ individŭ, i-au câștigatŭ unŭ nimbŭ între conscolarii sĕi cu care impunea nu numai lorŭ, ci și profesorilorŭ, carĭ se făleau cu elevulŭ lorŭ. Intr'o schiță biografică am cetitŭ că colegii sĕi dela gimnasiu îi făcură versulŭ:

„Stanescu Imre Vazul: „Stănescu Emr. Vasilie
Ó éjjel nappal tanul“ Di și nópte învĕță.“

In anii, când începuse elŭ a umbla la scólă șovinismulŭ naționalŭ în Aradŭ nu era cunoscutŭ nicĭ pe nume. Atuncĭ începuseră pe acolo, ca în tótă Românimea, luptele ierarchice pentru despărțirea de către Sêrbĭ.

Tóte naționalitățile trăiau aicĭ în cea mai bună armonie înainte de anulŭ 1848. Dovadă este că în Aradŭ, în acestŭ an scaunulŭ de primarŭ alŭ orașului era ocupatŭ de Dimitrie Haica, fiiu de plugarŭ românŭ din Aradŭ, a cărui casă era în acelașŭ timpŭ centrulŭ Românilorŭ inteligențĭ din orașŭ. Advocații Arcașĭ, Brădeanu, profesorii preparandialĭ Dr. Șandorŭ, Alexandru Gavra, protopopulŭ Rațŭ, proprietarii Șerb, Frușa erau elita societății românescĭ pe timpulŭ dela 48 încóce. In acelea familii se cultiva fără genare limba și musica românéscă. Streinii nu găseau trădare de patrie în convenirile și petrecerile românescĭ la casa primului cetățénŭ alŭ orașului, alŭ „polgar-maistărului.“ Maghiarii petreceau cu ei împreună și jucau jocurile românescĭ și cântau horele și doinele nóstre. Décă totușĭ multŭ puținŭ Românii se separea de celelalte neamurĭ, era biserica, care îi făcea sĕ-șĭ caute pretinĭ intimĭ întru de ai lorŭ.

Luptele, ce în anii dela cincĭdecĭ se încinseseră cu mare vehemență în contra ierarhiei sêrbescĭ i-au strînsŭ pe Românii din Aradŭ și mai multŭ la olaltă, întocmai precum jugulŭ comunŭ alŭ absolutismului făcu sĕ se înfrățéscă la începutŭ tóte naționalitățile în contra sistemului. Din tradițiunea familiei sciu, că deja pe la începutulŭ anilorŭ cincĭdecĭ românimea privea la Șaguna ca la mântuitorulŭ nostru, care avea sĕ ne salveze de jugulŭ clerului sêrbescŭ. Étă tradițiunea: Haica, primarulŭ orașului, care mai târdiu, refusândŭ d'a primi slujba sub absolutismŭ, rĕmase advocatŭ în Aradŭ, avea două fetițe, cărora la serbătorĭ le arăta bustulŭ noului episcopŭ românŭ alŭ Ardealului, dicêndŭ că acesta este bărbatulŭ dela care așteptămŭ noi salvarea nóstră. Apoi aședa bustulŭ sub icóna Maicei Domnului lângă candela aprinsă. Fetițele, carĭ se crescuseră în acestŭ spiritŭ, cărora li se arătau la dile marĭ bărbațĭ marĭ, pentru a le inspira venerațiune, astădĭ suntŭ consórtele duorŭ Românĭ distinșĭ, unulŭ civilŭ celalaltŭ militarŭ.

Ce colosală deosebire între atuncĭ și astădĭ! Décă privimŭ pe Românĭ în deosebĭ, și anume numĕrulŭ inteligenței și alŭ familielorŭ române din Aradŭ, în comparațiune cu trecutulŭ, nu putemŭ tăgădui óre-care înaintare. Dér sĕ facemŭ comparaț ă între Aradulŭ cu societatea de astădĭ și între întréga societate de acum 20—30 de anĭ, și vomŭ perde și cea din urmă fărîmătură de optimismŭ. Gimnasiulŭ era pe atuncĭ împopulatŭ de sute de Românĭ și decĭ de străinĭ, adĭ suntemŭ mai pe josŭ decâtŭ cu proporția întórsă.

II.

După generațiunea anilorŭ 48, a urmatŭ alta. Intre tinerii românĭ pe carĭ îi găsimŭ aruncându-se în luptă, acum nu numai pentru drepturĭ bisericescĭ, ci și pentru cele naționale, vedemŭ pe Mironŭ Romanŭ, Popovicĭ Deseanŭ, Popovicĭ Alexa, Popovicĭ Iosifŭ, Demetriu Boncĭ, Lazarŭ Ionescu, Nic. Filimonŭ etc., toțĭ advocațĭ — afară de celŭ dintâiu — și toțĭ devotațĭ causei române în timpulŭ când lupta nóstră era suferită, ba póte încuragiată de sferele înalte. Dintre aceștia unii puținĭ au susținutŭ lupta dréptă și în constelațiunile vitrege, dér ceilalțĭ au aflatŭ, că e mai „prudentŭ“ a se da după pĕrŭ. Relațiunĭ intime Stănescu n'a întreținutŭ decâtŭ cu Alexă Popovicĭ și Nic. Filimonŭ.

Apogeulŭ activității naționale din Aradŭ cade pe timpulŭ prefectului George Popa, când șuba Românului lăsa urme pe catifeaua fotolielorŭ din salonulŭ prefecturei. Pe atuncĭ s'a întemeiatŭ și „Associațiunea aradană“. Adĭ prefectŭ și asociațiune au rĕmasŭ numai „de pie memoria“. Din acéstă a doua generațiune făcea parte Stănesculŭ nostru. Elŭ însĕ a rĕmasŭ între tóte împrejurările nestrămutatŭ în convingerile sale și în modulŭ sĕu de combatere. Mergea oblu, cu fruntea deschisă și ridicată, isbea fără milă în cei lăbăi și în acelașŭ timpŭ arunca cu furie în fața contrarilor némului nostru fărădelegile, cu carĭ asupreau pre poporŭ. Așa în sinóde și congrese, așa la comitatŭ și în dietă, și totŭ așa și în representanța orașului, unde era singurulŭ apĕrătorŭ alŭ populațiunei și confesiunelorŭ române. De unŭ temperamentŭ sanguinico-colericŭ, se aprindea în vederea celorŭ mai micĭ fapte nedrepte și se revolta înfricoșatŭ contra apucăturilorŭ despotice. In asemenea momente Stănescu nu avea considerațiunĭ pentru acela, pe care îlŭ credea pĕcătosŭ.

In adevĕrŭ am cunoscutŭ și eu pre neuitatulŭ nostru amicŭ și potŭ cu sufletŭ curatŭ dice despre dênsulŭ ceea ce clasiculŭ Cabonis susține despre Mirabeau: Stănescu orĭ-câtŭ de îndrăsnețŭ ar fi fostŭ în ideile sale, orĭ-cât de neobicĭnuite erau câte-odată demersurile sale, orĭ câtŭ de exagerate se păreau propunerile sale, pentru carĭ lupta încruntând adeseorĭ fără milă pe adversarĭ: décă îșĭ găsea omul, care cu duhulŭ blândeței scia sĕ-lŭ convingă, că interesulŭ causei pretinde sĕ-șĭ calce pe inimă și sĕ se supună, elŭ ceda.

III.

Lumea românéscă atribue tóte neînțelegerile Românilorŭ de pretutindenea, cu deosebire cele dela Aradŭ, lipsei de disciplină a fruntașilorŭ. „Toțĭ vreau sĕ fiă conducĕtorĭ“ audĭ dicêndŭ pre cei ce nu cunoscŭ bine trebile. Ei bine, mărturisescŭ, că și eu eram multŭ timpŭ de acéstă părere, dér câtŭ pentru Stănescu, trebue sĕ o spunŭ, că nu odată am avutŭ ocasiune sĕ mĕ convingŭ, că toțĭ l'amŭ cunoscutŭ rĕu. Nu-i vorbă, avea și dênsulŭ ambițiune, avea nobila aspirațiune d'a servi causa națională după cum îi dicta simțulŭ sĕu curatŭ și capulŭ sĕu celŭ luminatŭ; apoi comparându-se cu alțĭ tovarășĭ în luptă, nu recunoscea pre altulŭ mai capabilŭ nicĭ ca talentŭ, cunoscințe, oratorie, nicĭ ca zelŭ și activitate asiduă, ce se recere dela unŭ conducĕtorŭ. Ceea ce-i lipsea era acea manieră blândŭ, de multe orĭ fățarnică, d'a se apropia de fiecine cu mănușĭ pe mânĭ și cu miere pe buze, ceea ce în limba diplomatică se dice „tactŭ“. Ei bine, Stănescu, totdéuna cu respectŭ și politeță, — fățarnicŭ nicĭodată n'a sciutŭ sĕ fiă. Ajutorii sĕi din cancelarie scieau, că atuncĭ când, adresându-se către ei, le dicea „*țucu-te* domnule N.“ era supĕratŭ focŭ, dér se stăpânea. —

Ii mai lipsea ceva, nu scia sĕ fie *prudentŭ*. Vai câte pĕcate se comitŭ de către bărbații noștri publicĭ sub masca „prudenței“. De atuncĭ a încetatŭ viéța politică a Românilorŭ din Aradŭ, de când cei mai mulțĭ s'au făcutŭ „prudențĭ.“ Astădĭ în Aradŭ „prudența“ este egală cu lașitatea, nemernicia. „Fi prudentŭ“ dice șefulŭ către subalternii sĕi înainte de alegerĭ. „Fi prudentŭ“ dice mituitorulŭ către mituitŭ. Aceștia se facŭ toțĭ prudențĭ în contulŭ moralului publicŭ, care decade de multa „prudență“ ce mereu se vêră în capetele ómenilorŭ făcêndŭ inima sĕ tacă.

Stănescu n'a fostŭ „prudentŭ“. Tótă viéța sa a fostŭ o continuă luptă în contra acestei prudențe afurisite, care tinde a slăbi caracterele până și în băncile scólei. Respingețĭ băiețĭ cu indignațiune sfaturile acelorŭ caractere slăbănóge, carĭ mereu vĕ îndémnă sĕ vĕ înăbușițĭ foculŭ sacru alŭ inimei june și sĕ vĕ facețĭ vermĭ tîrĕitorĭ! Ce va fi de generațiunea care se cresce în asemenea epocă a „prudenței“? Ce va fi mai vêrtosŭ de dênsa, décă nu va avé înaintea sa modele luminătóre, modele de curajŭ civicŭ, cum era fericitulŭ Mircea! Ce mai plătescŭ pentru noi congregațiunile comitatense de când figura sa imposantă, dréptă ca unŭ firŭ de bradŭ, nu mai strălucе la masa verde? Ce era sinodulŭ acela, în care glasulŭ lui tenorŭ, limbagiulŭ sĕu res icatŭ, argumentele sale sdrobitóre nu rĕsunau în sală? Nu-i vorbă, nu erau primite ideile sale, nu, pentru că erau ale sale, erau radicale. Ideile sale rĕsunau în inimile sinodalilorŭ, dér nu putéu străbate până la creerĭ, căcĭ acolo se încuibase „prudența“. Urme neșterse însĕ au lăsatŭ în inimile și, îmĭ place a crede. în capetele celorŭ din galerie, carĭ chemațĭ vorŭ fi la rêndulŭ lorŭ sĕ ocupe loculŭ prudențilorŭ de astădĭ! O durere pĕtrundĕtóre mĕ cuprinde

---

Câtŭ de desŭ s'au străformatŭ slăbiciunĭ simple, prin propunerile perfide ale lui, în crime adevĕrate! Câțĭ sĕracĭ rĕtăcițĭ n'au vĕdutŭ — grație declamațiunilorŭ rigide — cădêndŭ pe capetele lorŭ cea mai grozavă asprime a legei, deși unii prin întristarea ce i-a cuprinsŭ de greșelele lorŭ comise au fostŭ deja destulŭ de pedepsițĭ. Dér și numai cugetându-te la ele te face a tremura! Și apoi décă mai socotesce omulŭ nenumĕratele rele ce au resultatŭ, séu au pututŭ sĕ resulte din acusările acestea calumniătóre: familii desonorate, ruinate, împrăștiate, legăturĭ amicale rupte, disprețulŭ nemeritatŭ, rușine, nĕcazŭ, desperare, poftă de isbândă, blăstĕmarea justiției omenescĭ, și acelei dumnedeescĭ; se póte întreba cineva, că óre cu nedreptulŭ se asémĕnă cu unŭ tâlharŭ și ucigașŭ unŭ omŭ ca acela, care pentru unŭ interesŭ personalŭ miserabilŭ, dér sub masca împlinirei unei datorințe sfinte, cu inima nesocotită a causatŭ séu a profitatŭ de ocasiune a face tóte aceste rele? Tu protestezĭ“, urmă mai departe Sfântulŭ, „tu dicĭ că sunt pré strictŭ, însĕ ângerulŭ tĕu apĕrătorŭ nu așa dice. Elŭ togmai așa de bine vede ca și mine, că pentru nisce greșele micĭ câtŭ de marĭ suntŭ consecințele funeste, mai vêrtosŭ când acestea se comitŭ de bărbațĭ, carĭ suntŭ învestițĭ cu unŭ oficiu sfântŭ, déră cu acesta abuséză. Tu erai consternatŭ, când audiai cum spiritulŭ minciunei mărea smintelele tale prin intențiunea'țĭ perversă. Tu te-ai fi revoltatŭ contra mea, décă eu așŭ fi, ca judecătorii pămêntului, supusŭ rĕtăcirilorŭ, și la propunerea ângerului rĕu așŭ fi adusŭ o judecată nedréptă. Și totușĭ acésta nu e altceva decâtŭ ce tu în cariera ta ca acusatorŭ publicŭ ai făcutŭ, și la care ai dusŭ pe alții sĕ facă. De ce te-ai puté tu plânge acum, décă ai fi tractatŭ de mine, cum ai tractatŭ séu ai făcutŭ sĕ fiă tractațĭ alții? Nu tu însuțĭ țĭ-ai fi dictatŭ sentința? Dér bilanțulŭ justiției divine nu cunósce pondurĭ false. Mĕsura esactă a smintelelorŭ tale (și spre nenorocirea ta, aceea e mare) va fi și mĕsura pedepsei tale.“

Trad. de **Gr. Cardoșŭ.**

gândindŭ, că a trebuitŭ ca noi sĕ perdemŭ pre acestŭ bărbatŭ, care ne aducea aminte de figurile clasice din anticitate; sé-lŭ pierdemŭ în flórea vieţii sale într'unŭ timpŭ, când pornită pe o cale, care avea sĕ convingă şi pe contrarii sĕi, că se înşelaseră în credinţa, că Stănescu e escentricŭ. In adevĕrŭ, în anii din urmă se părea că s'a retrasŭ de pe tóte terenele publice, pe când în faptă era celŭ mai zelosŭ muncitorŭ naţionalŭ. Activitatea sa însĕ era tacită, fără ostentaţiune, alăturea şi nu în fruntea tovarăşilorŭ sĕi de muncă. Schimbarea acésta însĕ nu s'a făcutŭ fără órecare influinţă binefăcĕtóre din partea amicilorŭ sĕi. (Va urma.)

Vederile deputaţilorŭ Grünwald Béla şi Ludovicŭ Mocsáry asupra cestiunei naţionalităţilorŭ.

(Estrasŭ din capitolulŭ XI alŭ opului „A régi magyar nemes“, scrisŭ de d-lŭ Ludovicŭ Mocsáry.)

Amŭ amintitŭ deja, că d-lŭ Ludovicŭ Mocsary a scosŭ de sub tiparŭ o carte întitulată „A régi magyar nemes“ (Vechiulŭ nobilŭ maghiarŭ), în care critică vederile lui Grünwald Bela espuse în opulŭ sĕu „A régi Magyarország“ (Vechia Ungariă) care a avutŭ mare trecere înaintea Ungurilorŭ şoviniştĭ şi în care primulŭ locŭ îlŭ ocupă „politica naţională.“ In capitululŭ XI alŭ opului sĕu, d-lŭ Ludovicŭ Mocsary, vorbindŭ în specialŭ despre vederile lui Grünwald Bela asupra cestiunei naţionalităţilorŭ, dice între altele:

Orĭ cine scie, că Grünwald Bela este aderentulŭ acelei politice, care cu euphemismŭ se numesce politică naţională, aşa precum reuniunile de maghiarisare se numescŭ reuniunĭ de cultură; este aderentulŭ acelei politice, care susţine, că „unŭ statŭ este o naţionalitate“, care pretinde că maghiarimea trebue rĕslăţită în ţéră făcĕndu-se presiune cu tóte mijlócele ce stau la dispoziţiunea statului şi a societăţii.

Grünwald Bela vorbesce aşa, ca şi cum el cu elŭ punctulŭ lui de mânecare ar aparţiné directŭ la acea ideă de naţionalitate, care, cum se dice, este una dintre ideile dominante ale seculului alŭ XIX-lea. Este însĕ deosebire între aceste idei şi între punctulŭ de radimŭ alŭ lui Grünwald Bela. Presupunerea lui Grünwald Bela, că adecă „seculŭ alŭ XIX pretinde, ca statulŭ sĕ aibă ca basă o individualitate naţională“, care presupunere figuréză între cele mai principale, nu este adevĕrată. Acesta este unŭ postulatŭ alŭ centralisaţiunii. ceea ce însĕ nu este creaţiunea seculului alŭ XIX-lea, care este însufleţitŭ de idea libertăţii, egalităţii şi frăţietăţii, ci este o creaţiune a regimului absolutisticŭ, care suprimă constituţiunea ordinelorŭ şi a statelorŭ, amĕsuratŭ formaţiunei lui datorită seculului alŭ XVII-lea şi XVIII-lea. Tendinţele de naţionalitate ale seculului alŭ XIX nu-şĭ au punctulŭ lorŭ de mânecare în idea de statŭ, ci în individualitatea naţională, şi nu pretindŭ ca basa statului s'o formeze individualitatea naţională, ci din contră pretindŭ, ca esistenţa statului sĕ servéscă ca basă la esistenţa naţională, căcĭ — dicŭ ele (naţionalităţile) — fără esistenţa statului, naţionalităţile ca individualităţĭ naţionale nu potŭ esista şi nu se potŭ desvolta. Ambe aceste teorii însĕ se batŭ în capete prin aceea, că amêndouĕ cuprindŭ în sine *principiulŭ esclusivităţii*, acelŭ principiu, după care într'unŭ statŭ numai o naţionalitate póte sĕ fiă.

Grünwald Bela îşĭ ia ca punctŭ de mânecare „idea de statŭ.“ Inaintea lui statulŭ este ţînta supremă esistentă, elŭ, după ale lui vederĭ, stă la înălţimea „ideei de statŭ.“ Inaintea lui tóte celelalte suntŭ numai mijlóce, cărora numai întru atâta li-se póte atribui óre-care valóre, întru câtŭ servescŭ la întărirea scopului, adecă la organisaţia statului. Tóte acele sentimente, pe carĭ le deşteptă séu pe carĭ le ţine în neadurmire consciinţa naţională, limba ca rĕsunetŭ şi caracterŭ alŭ individualităţii naţionale, înaintea lui suntŭ de importanţă numai întru atâta, întru câtŭ servescŭ ca mijlóce la consolidarea şi la formarea unităţii statului; elŭ nu dă multŭ pe sentimentalitatea şi fanatismul naţionalŭ; nu de aceea pretinde elŭ dela ómenĭ entusiamŭ pentru limba şi naţionalitatea lorŭ, pentru-că garanţia stimărei de sine însuşĭ aduce cu sine, ca omulŭ sĕ se alipéscă la propria lui naţionalitate şi pentru-că este unŭ postulatŭ alŭ *stimărei din partea altora*, ca *omulŭ sĕ nu fiă turburatŭ în naţionalitatea lui*, ci după ale lui vederĭ entusiasmulŭ pentru naţionalitate este o datorinţă civică, fiăcare cetăţenŭ alŭ statului este datorŭ sĕ validiteze din tóte puterile mijlócele acelea, carĭ servescŭ la întărirea şi susţinerea statului.

Din contră, după punctulŭ de pornire de astădĭ alŭ naţionalităţilorŭ, naţionalitatea nu este mijlocŭ, ci este scopŭ; mijlocŭ este statulŭ, pentru ca prin elŭ sĕ se asigure susţinerea şi desvoltarea naţionalităţii, *statulŭ numai întru atâta este respectatŭ, întru câtŭ în elŭ şi prin elŭ este posibilă desvoltarea şi susţinerea naţionalităţii*; după punctulŭ de pornire actualŭ alŭ naţionalităţilorŭ, *cea mai înaltă datorinţă a fiă-cărui omŭ este, ca sĕ alipéscă la naţionalitatea lui şi sĕ se desvólte în favorulŭ acesteia cea mai înflăcărată activitate posibilă, este celŭ mai înaltŭ dreptŭ alŭ omului, ca sĕ nu fiă vătĕmatŭ în sentimentele lui naţionale şi sĕ nu fiă împedecatŭ a practica în celŭ mai vastŭ cercŭ aceste sentimente.*

Dér orĭ ar fi statulŭ, orĭ naţionalitatea scopulŭ punctului de pornire, este necesarŭ în ambele casurĭ, ca sĕ fiă unŭ statŭ şi o naţionalitate; după prima expectorare din acea causă, ca între cetăţenii statului sĕ nu se afle de aceia, carĭ sĕ nu-şĭ împlinéscă susŭ disa datorinţă civică; după a doua expectorare însĕ din aceea causă, ca naţionalitatea care forméză statulŭ sĕ fiă cu totulŭ stăpână în casa ei şi în acésta nimenea sĕ n'o strîmtoreze, sĕ n'o împedece.

(Va urma.)

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

De lângă Napoca, în Decemvre 1888.

On. D-le Redactorŭ!

Intr'unŭ timpŭ ca acesta, când viéţa nóstră intelectuală este restrînsă la biserică şi şcólă, şi când şi aceste — strîmtorate şi amenintaţe, — abea au icĭ şi colea câte unŭ apĕrătorŭ zelosŭ, ne cade fórte bine, când vedemŭ printre cei ce se însufleţescŭ de foculŭ sacru câte pe unŭ venerabilŭ părinte, a căruia chemare este a conduce şi pe alţii, căcĭ décă capulŭ se încăldesce de idei salutare, atuncĭ membrele împărtăşindu-se de aceeaşĭ căldură, cu tótele conlucră spre binele corpului din carele facŭ parte.

Este lucru cunoscutŭ on. publicŭ cetitorŭ, cumcă preoţimea gr. cat. din întréga provinciă bisericéscă aparţinĕtóre metropoliei Blaşiului ţine conferinţe preoţescĭ tractuale numite altcum şi adunărĭ sinodalĭ, în carĭ preoţimea din fiecare tractŭ covenindŭ, în frunte cu protopopulŭ tractului, se consultéză despre afacerile bisericescĭ scolarĭ, caută medicină pentru vindecarea bólelorŭ ce rodŭ la corpulŭ bisericei şi alŭ scólei, séu mijlóce pentru promovarea binelui acelora.

Unulŭ dintre cei mai zeloşĭ amicĭ ai acestorŭ conferinţe preoţescĭ, unŭ practisatorŭ alŭ acelora de 20 anĭ neîntreruptŭ, este Reverendissimulŭ d-nŭ Archidiaconŭ alŭ tractului Gherlei Andrein Antonŭ.

Credemŭ a ne împlini numai o datorinţă plăcută lăsândŭ sĕ urmeze aci cercularulŭ prin care R. Sa convócă preoţimea tractuală la acéstă conferinţă lăsândŭ ca on. publicŭ cetitorŭ sĕ apreţieze ideile şi simţĕmintele ce respiră în acestŭ circularŭ alŭ R.-Sale. Étă cercularulŭ:

Nr. 382—1888.

Multŭ onoraţĭ în Christosŭ Fraţĭ!

După cum vĕ este cunoscutŭ, nu din cause atêrnĕtóre de mine am fostŭ silit a amâna convocarea conferinţei preoţescĭ de tómnă, şi fiindcă a-o amâna mai încolo este imposibilŭ, de-órece ne stau înainte unele cestiunĭ fórte ponderóse de interesŭ bisericescŭ şi scolarŭ, carĭ pretindŭ desbaterĭ fórte serióse într'unŭ timpŭ aşa criticŭ, lăsaţĭ fără sprijinŭ în mâna sorţii, atuncĭ, când neghina icĭ colea îşĭ ridică capulŭ spre a cresce încă şi acolo, unde nu i-ar fi loculŭ, atuncĭ, cândŭ imoralitătea *per fas et nefas* îşĭ aşterne patulŭ sĕu ca sĕ prindă rădĕcinĭ afunde şi la timpŭ binevenitŭ sĕ-şĭ împrăştiă fetii sĕi şi sĕ rĕspândéscă sĕmênţa sa: — noi preoţii, carĭ suntemŭ chiămaţĭ a estirpa aceste congrese, sĕ stăm cu mânile în sînŭ că rusticulŭ lui Horaţiu, aşteptândŭ ca sĕ se scurgă rîulŭ?! Nu se póte! Prescrisă ne este calea şi cărarea pe care trebue sĕ mergemŭ, prescrisŭ ne este modulŭ a împedeca acestŭ toreptŭ, medicina cea mai salutară nĭ-o oferŭ conferinţele dictate de consiliulŭ provincialŭ, carĭ după părerea unora nu odată, nicĭ de douĕ orĭ ar fi a se ţiné, ci faţă cu nisce împrejurărĭ critice, ca acele în carĭ ne aflăm, de 4 orĭ pe anŭ. Avemŭ agende bisericescĭ şi scolare în abundanţă numai sĕ voimŭ a-le îmbrăţişa cu căldură. Acolo ne suntŭ bisericele sĕrace, fără mijlóce de subsistinţă, acolo ne suntŭ scólele nóstre scăpătate, de nu astădĭ, mâne aprópe pierdute, acolo suntemŭ noi preoţimea cu învĕţătorii noştri. Décă noi pentru noi şi pentru ale nóstre nu vom lucra, nu prin mijlóce forţate, ci pe căi bine chibzuite, cine sĕ lucre pentru noi, cine sĕ ne pregătéscă unŭ viitorŭ mai bunŭ?

Decĭ, onoraţilorŭ fraţĭ preoţĭ, vĕ provocŭ strictŭ a vĕ presenta pe a 3-a di de Crăciunulŭ nostru, adecă pe 8 Ianuariu st. n. 1889, 8 ore diminéţa, în Gichişiulŭ de josŭ la conferinţă preoţéscă, aducêndu-vĕ şi vestminte preoţescĭ pentru concelebrare, îndatorândŭ a se presenta la acéstă conferinţă şi curatorii primarĭ.

Provisiunea preoţii vorŭ avé-o la preotŭ, éră curatorii la curatore.

Obiectele de pertractatŭ vorŭ fi cele curentate de aicĭ cu datulŭ 25 Octomvre a. c. Nr. 322 şi alte obiecte de interesŭ bisericescŭ şi scolarŭ.

Aşteptându-vĕ ca sĕ vĕ potŭ îmbrăţişa cu căldură şi iubire frăţéscă, sunt

sincerŭ frate în Christosŭ
Andreiu Antonŭ m. p.
protop. Gherlei.

Mĕ credŭ dispensatŭ de a mai face comentariulŭ acestui cercularŭ, voiu adauge numai dorinţa mea, carea sperezŭ că va fi împărtăşită şi de on. publicŭ cetitorŭ, ca cerulŭ sĕ ţînă încă mulţĭ anĭ în viéţă pe acestŭ venerabilŭ părinte, ca cu însufleţirea sa juvenilă sĕ pótă ţiné nestinsŭ foculŭ sântŭ alŭ iubirei faţă cu biserica şi scóla în inimile clerului şi poporului din tractulŭ sĕu.

Ausonia

O statistică scolară.

Din celŭ mai nou raportŭ alŭ ministrului ungurescŭ de culte şi instrucţiune publică asupra scólelorŭ medii şi altorŭ institute superióre de învĕţământŭ, tstragemŭ următórele date:

Numĕrulŭ totalŭ alŭ scolarilorŭ a fostŭ de 39,333. Aceştia se împartŭ după naţionalitate astfeliu:

	In an. 1887	In an. 1884.
Maghiarĭ(???) . .	27,886 . .	27,130.
Germanĭ . . .	6,312 . .	5,892.
Românĭ . . .	2,323 . .	2,103.
Italienĭ	103 . .	132.
Slovacĭ . . .	1,659 . .	1,626.
Sêrbĭ-Croaţĭ . .	778 . .	719.
Rutenĭ . . .	92 . .	112.
De alte limbĭ .	180 . .	172.

Numĕrulŭ şcolarilorŭ maghiarĭ în scólele medie cresce din anŭ în anŭ. Astfeliu acum 9 anĭ erau 26,203, acum 6 anĭ 27,019, acum 3 anĭ 27,130, acum însĕ numĕrulŭ lorŭ s'a suitŭ la 27,886. Se mai adauge, că pe când Ungurii cercetéză şi scólele civile în numĕrŭ mai însĕmnatŭ ca alte naţionalităţĭ, pe atuncĭ Românii şi Germanii din Ungariă propriu disă cercetéză aprópe esclusivŭ numai scólele medii.

Din suma totală de 39,333 de şcolarĭ au sciutŭ ungguresce 37,936, séu totŭ din 1000 de inşĭ au sciutŭ unguresce 965 (în anulŭ presentŭ 964). Subtragêndu-se numĕrulŭ şcolarilorŭ maghiarĭ din suma totală a şcolarilorŭ, rĕmânŭ 11,447 şcolarĭ nemaghiarĭ, dintre carĭ au sciutŭ unguresce 10,848, séu totŭ din 1000 de inşĭ 878; în anulŭ de mai 'nainte au sciutŭ unguresce totŭ dela 1000 de inşĭ 876, va sĕ dică în decursulŭ unui anŭ numĕrulŭ nemaghiarilorŭ, carĭ sciu vorbi unguresce, s'ar fi sporitŭ cu 2 la miiă.

Statistica e câtŭ se póte de falsă. Intre Maghiarĭ suntŭ socotiţĭ toţĭ şcolarii jidovĭ precum şi dintre naţionalităţĭ cei carĭ sciu perfectŭ unguresce şi cei carĭ au, din nenorocire, nume unguresc.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Berlinŭ, 18 Decemvre. „Nordd. Allg. Ztg.“ desminte nencetatŭ soirile ce se ivescŭ din nou despre apropiate schimbărĭ în organisaţia armatei.

Berlinŭ, 18 Decemvre. „Post“ scrie, că canalulŭ Panama ar puté isbuti ca o întreprindere comună a marilorŭ state culturale; nu Lessepts ci pofta de revanşe (rĕsbunare) a Francesilorŭ pórtă vina principală, că întreprinderea n'a isbutitŭ.

Belgradŭ, 18 Decemvre. Resultatulŭ alegerilorŭ de pĕnĕ acum este: 504 radicalĭ, 86 liberalĭ, 4 progresiştĭ, 19 de colóre necunoscută.

Parisŭ, 18 Decemvre. Agentulŭ de schimbŭ Bex a dispărutŭ lăsândŭ unŭ deficitŭ de optŭ milióne. Mai multe băncĭ suferŭ pagube. S'a datŭ mandatŭ de urmărire contra lui Bex.

DIVERSE.

Câte teatre au arsŭ în 1888? Din 8 Decemvre a. t. până în 8 a lunei c. au arsŭ 30 de teatre: 7 în Anglia, 6 în America, 5 în Francia, câte 2 în Rusia, Spania şi România, câte 1 în Bavaria, Portugalia, Belgia, Ţĕrile-de-josŭ şi Alsacia. Cu prilegiulŭ arderii acestorŭ teatre au muritŭ în focŭ 300 de persóne. Cea mai grozavă catastrofă în anulŭ acesta a fostŭ arderea teatrului din Oporto, în Portugalia, la 20 Martie, unde au muritŭ la 170 de persóne.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 19 Decemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.12	Vênd.	9.15
Argintŭ românescŭ .	„	9.05	„	9.10
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.61	„	9.65
Lire turcescĭ . . .	„	10.90	„	10.92
Imperialĭ	„	9.90	„	9.92
Galbinĭ	„	5.70	„	5.72
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 17 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	101.65
Renta de hârtiă 5%	92.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.50
Bonurĭ rurale ungare	103.70
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.70
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	131.10
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124 75
Renta de hârtiă austriacă	81.80
Renta de argintŭ austriacă	82 60
Renta de aurŭ austriacă	109.30
Losurĭ din 1860	138.50
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	876.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	302 25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	304.60
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	9.62
Mărcĭ 100 împ. germane	59.65½
Londra 10 Livres sterlinge	121.80

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Sz. 4304—1888 tlkvi. 208

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr. Micu András ügyvéd tömeg gondnak által képv: Schuster Karoly csódtömege végrehajtatónak Schuster Karoly fogarasi lakos végrehajtást szenvedö a brassoi kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévö Fogaras nagy községben fekvö a fogarasi 305 sz. tjkben foglalt A† 307, 308, 309 hrsz. ingatlanokbol Schuster Károlyt felerészben illetöjutalék az árverést 1200 frt. ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az *1889 évi Janvar hó 24-ik* napján délelött 8 órakor fogarasi kir. jbiróságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 120 frt. készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. allatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a bir óságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras 1888 évi September hó 29 napján.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugăm pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe fâşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonaţĭ, că mai avemŭ din anii trecuţĭ numerĭ pentru complectarea colecţiunilorŭ „Gazetei“, precum şi câteva întregĭ colecţiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnaţa Administraţiune în casŭ de trebuinţă.

Administraţ. „Gaz. Trans.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria **I. Gross**, în librăria **Nicolae Ciurcu** şi **Albrecht & Zillich.**

Bursa de Bucurescĭ.

Cotă oficială dela 6 Decemvrie st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	94.—	94.3/4
Renta rom. amort. 5%	94.1/2	95.—
Renta convert. 6%	95.3/4	96.1/4
„ „ „ 5%	96.1/2	96.7/8
„ „ urban 7%	106.—	106.3/4
„ „ „ 6%	100.—	101.—
„ „ „ 5%	93.—	93.1/4
Banca naţ. a Rom. 500 Lei	1035.	1040
Ac. de asig. Dacia-Rom.	235.	240.
Aurŭ contra bilete de bancă	—.—	—.—
Bancnote austr. contra aurŭ	—	—.—
Aurŭ contra argintŭ séu bilete	2.34	3.—

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.

Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne Nr. 308: 9 óre 46 minute înainte de amédĭ.

Trenulŭ mixtŭ Nr. 316: 9 óre 52 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr. 317: 2 óre 32 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Braşovŭ la *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ.
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S. Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea.
d) „ „ la *Făgăraşŭ:* 4 óre diminéţa.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéţa.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rêşnovŭ-Zêrnescĭ-Branŭ* la Braşovŭ: 10 óre înainte de amédĭ
b) „ *Zizinŭ* la Braşovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Braşovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgăraşŭ* la Braşovŭ: 2 óre diminéça.
e) „ *Săcele* la Braşovŭ: 6 óre 30 minute séra.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbĕu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiris	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfalĕu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Ágostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucurescĭ	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Ágostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşŭ	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bêrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicica	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bêrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişóră	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică		2.29	4.35
Şeica mare		3.02	5.05
Lómneşŭ		3.46	5.46
Ocna		4.18	6.17
Sibiiu		4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu		8.50	10.—
Ocna		9.17	10.24
Lómneşŭ		9.45	10.50
Şeica mare		10.20	11.20
Copşa-mică		10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	— —

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	— —
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ